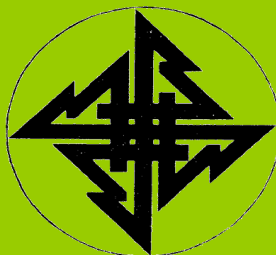

© Latvijas Meža nozaru
arodu biedrība
Bruņinieku ielā 29/31
Rīga LV -1001

Tālr. 67035941
Fax 67035945

Atbild. par izdevumu
A.Simansons
Tālr. 67035941
E-pasts: lmnasim@lmna.lv

Latvijas Meža
nozaru arodu biedrības

ZIŅAS

2012.gada februāris—marts
Nr. 3 (139)

AKTUALITĀTES

MEŽA NOZARU ARODU BIEDRĪBĀ

15.februārī notika Informatīvā diena LMNA arodorganizāciju vadītājiem, vietniekiem un aktīvistiem. Darba gaitā: -1. Lekcija "**Ir sarunas, ir rezultāts**" (lektors: **Edgars Korčagins** – Labklājības ministrijas Eiropas un juridisko lietu departamenta direktors); - 2. Par konferenci "**Nozaru un darba devēju loma profesionālās izglītības attīstībā**" (ziņo: **Ā. Smildziņš**); - 3. Arodbiedrību un LMNA aktualitātes (ziņo: **Ā. Smildziņš, A. Simansons**).

1. E. Korčagins iepazīstināja ar valsts viedokli par sociālā dialoga nozīmi valstiski svarīgu jautājumu

LMNA arodorganizāciju vadītāji klausās **E. Korčagina** lekciju

risināšanā un Eiropas Savienības nostāju. Valsts politikas plānošanas dokumentu izstrādes posmā ministrijām pienākums šajā procesā iesaistīt sabiedrības pārstāvjus: arodbiedrības un darba devēju konfederācijas pārstāvjus, kā arī citus sabiedrības pārstāvjus.

Valstī sociālā dialoga uzturēšanai pastāv Nacionālā trīspušu sadarbības padome (NTSP), kurā ir valsts pārstāvji, arodbiedrības un darba devēji. NTSP ir

izveidojusi septiņas apakšpadomes: 1. Darba lietu trīspusējās sadarbības apakšpadome; 2. Sociālās drošības apakšpadome; 3. Profesionālās izglītības un nodarbinātības trīspusējās sadarbības apakšpadome; 4. Veselības aprūpes nozares apakšpadome; 5. Transporta, sakaru un informātikas lietu trīspusējās sadarbības apakšpadome; 6. Vides aizsardzības lietu trīspusējās sadarbības apakšpadome un 7. Reģionālās attīstības trīspusējās sadarbības apakšpadome. Minētās apakšpadomes ņem aktīvu līdzdalību valsts pārvaldē.

E. Korčagins uzsvēra, ka darba devējiem ir pienākums pret arodbiedrībām:

- sniegt informāciju par uzņēmuma ekonomisko un sociālo stāvokli;
- jaut piedalīties iekšējo tātu tiesību aktu izstrādē, kuri skar darba samaksu, darba laika organizāciju, darba aizsardzību utt;
- nodrošināt ar darbībai nepieciešamo laiku un telpām;
- saskaņot darba līgumu uzteikumus darbiniekiem;
- sniegt viņiem darba koplīguma noslēgšanai nepieciešamo informāciju;
- konsultēties, nosakot darba normas;
- konsultēties ar arodbiedrību pirms lēmumu, kuri būtiski skar darbinieku intereses, pieņemšanas.

2. Ā. Smildziņš sniedza informāciju par 19.janvārī notikušo konferenci "**Nozaru kvalifikācijas sistēmas izveide un profesionālās izglītības efektivitātes un kvalitātes paaugstināšana**". (Vairāk informācijas "LMNA Ziņas" Nr.2 .)

3. A. Simansons informēja par aktualitātēm arodbiedrībā:

- par Latvijas arodbiedrību dalību Eiropas arodbiedrību rīcības dienā 29.februārī;
- par Arodbiedrību aktivitātēm, lai nepieļautu paaugstināt pensionēšanās vecumu jau no 2014.gada;
- par arodbiedrību sadarbību ar Pārresoru koordinācijas centru, izstrādājot Nacionālās attīstības plānu nākošajam plānošanas periodam;
- par NTSP Darba lietu trīspusējās sadarbības apakšpadomes izvirzīto ideju – izstrādāt jaunus grozījumus Darba likumā.

20.februārī LMNA priekšsēdētājs **A. Simansons** tikās ar Latvijas Kokapstrādes uzņēmēju un eks-

portētāju asociācijas izpilddirektoru **J. Mārciņu**. Tikšanās reizē tika runāts par nozares Arodbiedrības (LMNA) iespējamo sadarbību ar darba devējiem, rosināt Labklājības ministriju izstrādāt tipveida darba aizsardzības instrukcijas kokapstrādes darbiem/profesijām un par darba aizsardzības prakses standartu izstrādi kokapstrādei.

LATVIJAS BRĪVO ARODBIEDRĪBU SAVIENĪBĀ

27.februāri notika LBAS Tautsaimniecības padomes sēde. Sēdē tika izskatīta dalīborganizāciju izstrādātā koncepcija par nodokļu atvieglojumiem privātajiem uzņēmumiem, kā arī valsts un pašvaldību iestādēm un uzņēmumiem, kuros ir koplīgumi. Koncepcijas būtība: - ja uzņēmumā noslēgts Darba koplīgums, vidējā darbinieka alga nav mazāka par nozares vidējo, uzņēmumam nav nodokļu parāds valsts budžetam, uzņēmumā strādā vismaz 6 darbinieki, tad koplīgumā paredzētās papildus garantijas (izglītības iegūšana, veselības apdrošināšanas un uzturēšana, rehabilitācija, sporta aktivitātes, sabiedriskā transporta izdevumi, sociālie pabalsti utt.), kas taksācijas gada laikā nepārsniedz 20% no darbinieka atalgojuma fonda: **1.variants** – nav apliekams ar algas nodokli vai **2.variants** – uzskatāms par attaisnotajiem izdevumiem un nav apliekams ar uzņēmuma ienākuma nodokli.

1.martā viesu namā "Mauriņi" (Allažu pagastā) LBAS dalīborganizāciju vadītāji pulcējās mācību seminārā "**Lidera loma pārmaiņu procesā**". Seminārs noritēja organizācijas attīstības centra "Spring Valley" vadībā.

Neviena joma šodien nav pasargāta no krasām pārmaiņām, negaidītiem pavērsieniem, kas ietekmē gan visas organizācijas darbību, gan katra cilvēka dzīvi. Tomēr, dzīve turpinās, jāmeklē dažādas iespējas, jauni situāciju risinājumu veidi, jaunas zināšanas un iemaņas (vai gluži otrādi – jābalstās uz vecām, pārbaudītām, bet labi aizmirstām patiesībām). Noderēs viss, kas palīdzēs izdzīvot un būt veiksmīgiem nākotnē gan katram cilvēkam, gan organizācijai. To arodbiedrību vadītāji mācījās šajā seminārā.

7.martā notika dalīborganizāciju pārstāvju sanāksme par sociālās drošības jautājumiem. LBAS eksperte sociālajos jautājumos – **I. Homko** klātesošos iepazīstināja ar Labklājības Ministrijas izstrādātajiem grozījumiem likumā "**Par valsts pensijām**", kas paredz ar 2014.gadu sākt paaugstināt pensionēšanās vecumu. Nozaru pārstāvji nolēma neatbalstīt LM priekšlikumu par pensionēšanās vecuma paaugstināšanu no 2014.gada, bet gan tikai no 2016.gada. Nozaru pārstāvji nolēma organizēt vēstuļu akcijas, kurās izteiks savu viedokli un tās tiks sūtītas Saeimas Sociālo un darba lietu komisijai.

Nolēma pieprasīt atgriezt sociālās apdrošināšanas budžetam vairāk kā vienu miljardu latu, kas nelikumīgi izmaksāti par pakalpojumiem, kam minētais budžets nebija paredzēts.

7.martā, LBAS organizēja diskusiju "**Sieviešu un vīriešu nelīdztiesība darba tirgū Latvijā**". Pasākumā LMNA pārstāvēja **M. Bondare** un **A. Latkovska** – "Latvijas finieris" AO un **A. Šimansons**.

I. Šteinbuka (Eiropas Komisijas pārstāvniecības Latvijā vadītāja) - diskusijas dalībniekus iepazīstināja ar Eurostat veikto pētījumu par atšķirībām darba samaksā starp sievietēm un vīriešiem. Pēc apkopotajiem datiem 43 valstīs, darba samaksas starpība starp vīrieti un sievieti sasniedz 18%. 10 gadu laikā nav novērots

jūtams progress attiecībā uz darba algas atšķirību novēršanu, stagnācija novērota praktiski visās valstīs. Jo, projām ļoti zema ir sieviešu pārstāvniecība uzņēmumu lēmējinstācijās.

E. Filipovs (LDDK ģenerāldirektors vietnieks) - informēja par darba devēju iniciatīvām, lai mazinātu atšķirības darba samaksā.

N. Mickeviča (LBAS Eiropas Savienības normatīvo aktu un politikas dokumentu eksperte) - vērsa uzmanību uz arodbiedrību iespējām darba un ģimenes dzīves saskaņošanas veicināšanai. Informēja par ES nostāju jautājumā par elastīgu darba laiku, darba savienošanu ar ģimenes dzīvi utt. Nozarēs, kur ir liels arodbiedrību pārklājums, darbinieki ir labāk aizsargāti pret atšķirībām darba samaksā.

A. Jaunsleinis (Latvijas Pašvaldību savienības priekšsēdētājs) - iepazīstināja ar pašvaldību lomu un iniciatīvu darba un ģimenes dzīves saskaņošanā.

7.martā Latvijas Brīvo arodbiedrību savienība (LBAS) uzsāka informatīvo kampaņu "**Nomet nastu!**", kuras ietvaros aicina aktīvāk izmantot bezmaksas konsultāciju iespējas, risinot problēmsituācijas darba vietā.

Informatīvā kampaņa tiek rīkota Eiropas Sociālā fonda projekta nr.1DP/1.3.1.3.2./08/IPIA/NVA/001 "**Darba attiecību un darba drošības normatīvo aktu praktiska piemērošana nozarēs un uzņēmumos**" ietvaros.

LBAS aptaujas dati liecina, ka turpat divas trešdaļas jeb 63% Latvijas iedzīvotāju nevēlās uzsākt darba attiecības bez darba līguma. Tomēr 37% būtu gatavi uzsākt darbu, nenoformējot savas darba attiecības oficiāli. Viens no iemesliem šādai tendencei ir nepietiekamas zināšanas par darba līguma nozīmi – šo dokumentu par formalitāti uzskata katrs ceturtais jeb 26% aptaujāto.

Aptauju rezultāti parāda, ka darba ņēmēji ir gatavi brīvprātīgi atteikties no savām darba tiesībām, piemēram, 63% mēdz strādāt neapmaksātas virsstundas, bet 39% ir gatavi atteikties no ikgadējā atvaļinājuma. Izvēloties vieglāko – samierināšanas ceļu, darbinieki ar katru nākamo problēmsituāciju uzņem arvien lielāku nastu, kas negatīvi ietekmē gan pašu dzīves kvalitāti, gan attiecības ar darba devēju.

Pēteris Krīgers (LBAS priekšsēdētājs) : *"...Mēs katru dienu izvēlamies. Un bieži mēs izvēlamies klusēt, paciest un nest savu nastu. LBAS kampaņas „Nomet nastu!” ietvaros mēs aicinām atteikties no neziņas un samierināšanās darba vietā un aktīvi izmantot iespēju pieteikties konsultācijai pie speciālista. Svarīgi ir vērsties pēc palīdzības, tiklīdz rodas problēmsituācija, nenogaidot līdz nasta sakrājas tik liela, ka vadzis lūzt..."*.

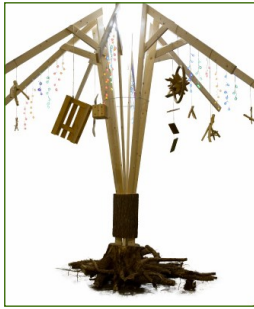
Lai informētu par darba tiesībām un darba drošību, darba strīdu atrisināšanas pozitīviem piemēriem, kā arī par iespējām saņemt informāciju un pieteikties konsultācijām visā Latvijā, kampaņas ietvaros portāla **Draugiem.lv** lietotājiem būs iespēja izspēlēt interaktīvo spēli un pārbaudīt savas zināšanas par darba tiesībām un drošību darba vietā. Savukārt reģionos notiks LBAS reģionālo konsultāciju centru atvērto durvju dienas, kuru laikā ikviens ir aicināts uzzināt vairāk par konsultācijām un palīdzību, ko var sniegt darba tiesību konsultants.

MEŽA NOZARĒ ...

1.martā notika Meža konsultatīvās padomes sēde. Darba kārtībā bija: -1. Celulozes rūpniecības būvniecības Latvijā **SIA "Nord Papyrus"** piedāvājuma apspriešana; -2. Pētījuma "Koksnes biomasas izmantošana enerģijas

ieguvē. Attīstības tendenču un iespēju izvērtējums” rezultātu prezentācija (SIA “Meža un koksnes produktu pētniecības institūts”); -3. Meža konsultatīvās padomes nolikums (nolikuma projekta apspriešana).

2.martā Mežaparka Lie-lās estrādes ēkā tika atklāta izstāde **“IEPAZĪSTIES—KOKS”**. Izstādes rīkotāji: Zemkopības ministrija, Latvijas Kokrūpniecības federācija, Latvijas Meža īpašnieku biedrība, SIA “Rīgas Meži”. Izstādes moto: *“... Stāsts par Latvijas Meža nozari ir stāsts par Latvijas koku.... Lai arī mežs, cilvēki un koks ir līdzās gadu simtiem, katrs to izjūt savādāk...”*.

Izstāde iecerēta kā pastāvīgas darbības izstāde. Ir vērts to apmeklēt!

NOZARES EKSPERTU SANĀKSME

ESF EIROPAS SOCIĀLAIS FONDS

LATVIJAS BRĪVO PROFESIJU SAVIENĪBA

EIROPAS SAVIENĪBA

REGULDĪJUMS TAVĀ NĀKOTNĒ

5.martā notika Kokrūpniecības (mežsaimniecība, kokapstrāde) nozares ekspertu padomes sanāksme (NEP). NEP dalībnieki tika iepazīstināti ar SIA **Ernst & Young Baltic** veiktajiem uzņēmēju aptaujas rezultātiem par profesionālo izglītību un tika uzklauts eksperta **A. Domkina** viedoklis minētajos jautājumos. LMNA pārstāvēja: **Ā. Smildziņš, A. Latkovska, M. Bondare, P. Kursīte, R. Ozoliņš un A. Sīmansons**.

Nozares eksperti strādā. No labās—**M. Bondare, A. Latkovska, P. Kursīte ...**

Diskusijas izraisījās par pētnieku izveidoto Nozares saistīto profesiju karti, kurā uzrādītas mežsaimniecības un kokapstrādes profesijas pa profesionālās kvalifikācijas līmeņiem. Atbildēs uz aptaujas jautājumiem uzrādītas darbinieku profesijas, citiem tikai amatī, neskaidrības arī attiecībā par saistītajām profesijām un t.s. pamatprofesijām, pēc kuru apguves (pēc moduļu sistēmas) varētu notikt izglītojamo specializācija pa konkrētiem darbiem, darbmāšīnu veidiem atbilstošām profesijām.

Sanāksmes dalībnieki nolēma, ka paralēli Nozares izpētes rezultātu izvērtēšanai, ko veic Nozaru izpētes eksperti, darba grupa – **A.Domkins, J.Mārciņš** u.c. izstrādās nozares vajadzībām atbilstošu Nozares saistīto profesiju karti.

IZSTĀDĒ “SKOLA—2012” Ā.Smildziņa reportāža

1.- 4. martā, Ķīpsalā, tik daudz un tik ieinteresētu jauniešu kopā redzēt reti gadās. Viena daļa apmeklētāju pulcējās ap augstskolu informācijas stendiem. Tomēr vairākums jauniešu ilgi kavējās pie profesionālās izglītības iestāžu stendiem, it sevišķi tur, kur topošie profesionāļi izpildīja savus konkursa darbus vai arī savas apgūtās amata prasmes demonstrēja apmeklētājiem.

Jau ceturto gadu Valsts izglītības satura centrs (VISC) organizēja Latvijas profesionālās izglītības iestāžu izglītojamo profesionālās meistarības konkursu pasākumu **“Jaunais profesionālis 2012”**.

Ārpus konkursa dažādus priekšnesumus izstādes apmeklētājiem demonstrēja 458 izglītojamie no 17 profesionālās izglītības iestādēm.

Meistarības konkursi pavisam notika sešpadsmit nozarēs – “Mehānika un mehatronika”, “Metālapstrāde”, “Energētika”, “Elektronika un automātika”, “Transports”, “Būvniecība”, **“Kokapstrāde”**, “Ķīmiskās rūpniecība”, “Tekstilapstrāde”, “Skaistumkopšanas pakalpojumi”, “Komerddarbība”, “Komerccpakalpojumi”, “Informācija un komunikāciju tehnoloģija”, “Poligrāfija”, “Veselība un sociālā aprūpe” un “Ceļu būve”. Konkursu pasākuma aktivitātes un paraugdemonstrējumi sniedza priekšstatu par profesionālajās izglītības iestādēs apgūstamajām profesijām.

Latvijas profesionālās izglītības iestāžu izglītojamo konkursu pasākuma “Jaunais profesionālis 2012” mērķi ir veicināt izpratni par profesionālās izglītības nozīmīgumu Latvijas tautsaimniecībā un sekmēt profesionālās izglītības attīstību, sadarbojoties darba devējiem un profesionālās izglītības iestādēm, veicināt pieredzes apmaiņu starp profesionālās izglītības iestāžu pedagogiem, kā arī popularizēt konkursu pasākumā iekļauto nozaru profesijas un dot iespēju konkursa dalībniekiem parādīt zināšanas un prasmes izvēlētajās profesijās.

Lūk, konkursa „Jaunais profesionālis 2012” **labākie galdnieki un mēbeļu galdnieki:**

Profesionālās meistarības konkurss **“Galdnieks”**:

- 1.vieta **Juris Lapinskis**, Daugavpils Valsts tehnikums (pedagogs – Nikolajs Merņaks)
- 2.vieta **Haralds Gerts**, Rīgas Amatniecības vidusskola (pedagogs – Mārtiņš Cīrulis)
- 3.vieta **Edvards Erdeli**, Cēsu Profesionālā vidusskola (pedagogs – Andrejs Kokle)

Profesionālās meistarības konkurss **“Mēbeļu galdnieks”**:

- 1.vieta **Erlens Brutāns**, Rīgas Amatniecības vidusskola (pedagogs – Māris Liepa)
- 2.vieta **Rodrigo Sparāns**, Ogres Valsts tehnikums (pedagogs – Ainārs Logins)
- 3.vieta **Kristaps Cielava**, Profesionālās izglītības kompetences centrs “Jelgavas Amatniecības vidusskola” (pedagogs – Māris Blumbergs).

Rīgas Amatniecības vidusskola pedagogs **A.Olingovičs** vērtē konkursantus: *„Ļoti iespējams, ka kāds no Konkursa uzvarētājiem piedalīsies Eiropas jauno profesionāļu prestižajā konkursā „Euro Skills 2012”.*

Pārrunās ar dažiem citu nozaru topošajiem speciālistiem noskaidrojās, ka jaunieši ir pārliecināti par savu vietu nozarē, nepieciešamību nākamajam uzņēmumam, - uzņēmumam, kurā viņi bijuši jau mācību praksē.

KAS JAUNS LIKUMDOŠANĀ ...

Ministru kabineta 2012.gada 28.februāra noteikumi Nr.144 „Grozījums Ministru kabineta 2001.gada 3.apriļa noteikumos Nr.152 “[Darbnespējas lapu izsniegšanas kārtība](#)”

Izdoti saskaņā ar likuma "Par maternitātes un slimības apdrošināšanu" 9. un 12.pantu, likuma "Par obligāto sociālo apdrošināšanu pret nelaiemes gadījumiem darbā un arodslimībām" 19.panta pirmo daļu un [Ārstniecības likuma](#) 53.pantu

Izdarīt Ministru kabineta 2001.gada 3.apriļa noteikumos Nr.152 "[Darbnespējas lapu izsniegšanas kārtība](#)" grozījumu un papildināt noteikumus ar 20.¹ punktu šādā redakcijā:

"20.¹ Pēc personas pieprasījuma ārsts vai ārsta palīgs saskaņā ar normatīvajiem aktiem par medicīnisko dokumentu lietvedības kārtību izsniedz izrakstu no stacionāra pacienta/ambulatorā pacienta medicīniskās kartes (veidlapa Nr.027/u). Pirms izraksta izsniegšanas aizpilda tā 1., 2., 3., 10., 11. un 12.punktu, 10.punktā norāda ārstēšanās režīmu, kas konkrētajā laikposmā noteikts atbilstoši pacienta veselības stāvoklim (**ārstēšana stacionārā, mājās vai brīvais režīms**), kā arī izdara par to ierakstu pacienta medicīniskajā dokumentācijā."

Ministru kabineta 2011.gada 7.jūnija noteikumi Nr.433 „Noteikumi par pieteikumu veidlapām ierakstiem uzņēmumu reģistra žurnālā, masu informācijas līdzekļu reģistrā un arodbiedrību reģistrā un reģistrācijas apliecībām”.

Izdoti saskaņā ar likuma "Par Latvijas Republikas Uzņēmumu reģistru" 7.¹ panta pirmo daļu

.....
.....

3. Noteikumi apstiprina šādas pieteikumu veidlapas ierakstiem arodbiedrību reģistrā:

3.1. pieteikums arodbiedrības ierakstīšanai arodbiedrību reģistrā (14.pielikums);

3.2. pieteikums izmaiņām arodbiedrību reģistrā (15.pielikums);

3.3. pieteikums arodbiedrības izslēgšanai no arodbiedrību reģistra (16.pielikums).

4.5. arodbiedrības reģistrācijas apliecība (21.pielikums).

5. Atzīt par spēku zaudējušiem Ministru kabineta 2003.gada 14.oktobra noteikumus Nr.571 "Noteikumi par uzņēmumu (uzņēmēj sabiedrību), to filiāļu un pārstāvniecību, masu informācijas līdzekļu, sabiedrisko organizāciju, to apvienību un arodbiedrību reģistrēšanas pieteikumiem un reģistrācijas ap-

VAI LATVIJĀ TRŪKST DARBA ROKU ?

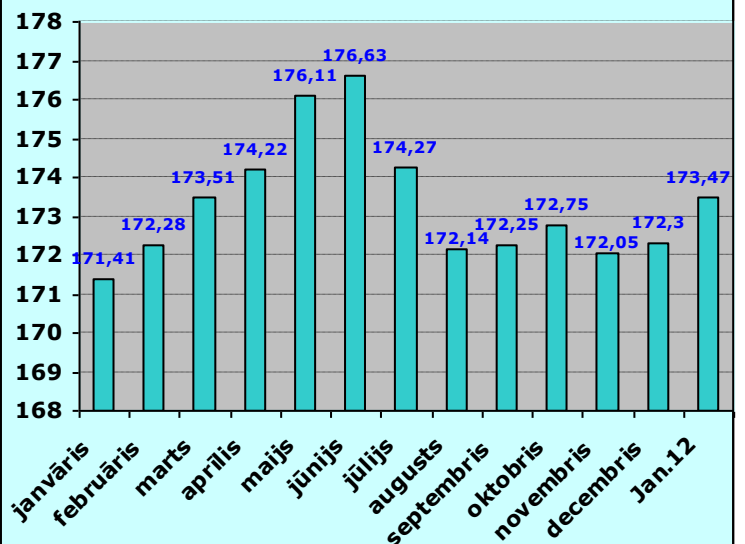
(izmantoti CSP dati)

Ekonomiski aktīvie iedzīvotāji, skaits

2011.gads	1. ce-	2. ce-	3. ce-	4.ceturk
Pavisam	1 132.5	1 153.4	1 150.0	1 151.8
Vīrieši	576.2	583.2	578.4	586.6
Sievietes	556.3	570.2	571.6	565.2
Nodarbināto iedzīvotāju skaits pēc dzimuma, (tūkst.)				
Pavisam	944.3	966.5	984.7	986.6
Vīrieši	466.9	472.5	485.1	490.1
Sievietes	477.4	494.0	499.6	496.5
Darba meklētāju skaits, (tūkst.) vec: 15 - 74				
Pavisam	188.3	187.0	165.3	165.2
Vīrieši	109.4	110.7	93.3	96.5
Sievietes	78.9	76.3	72.0	68.7

VAI 2012.GADĀ BŪS TĀPAT ?! (no CSP datiem)

IZTIKAS MINIMUMS, LVL, 2011.GADS

RE, KĀ !!!

“... JA PALAIDĪSI GARĀM KĀDU LABU ZIŅU, VARBŪT PALIKSI BEZ PUSDIENĀM, BET, JA PALAIDĪSI GARĀM KĀDU SLIKTU ZIŅU, VARBŪT, KA TEVI PAŠU APĒDĪS...”

E. Repše, biedrība "Latvijas attīstībai", 2012.